

POSEBNI PROGRAM VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA
NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNE ŠOLSKE RAVNI I

UČNI NAČRT
za področje **DELOVNA VZGOJA**

Pripravili:
Borko Radešček
Mašenka Rodman Madric
Franci Zupan

Strokovna redakcija:
mag. Janja Cotič

Ljubljana, 2004

KAZALO

1.	OPREDELITEV PODROČJA	3
2.	SPLOŠNI CILJI	3
3.	OPERATIVNI CILJI PODRČJA	4
3.1.	DOMAČA OPRAVILA	4
3.1.4	NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I - ČETRТА STOPNJA	4
3.2.	OBDELAVA GRADIV	10
3.2.4	NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I - ČETRТА STOPNJA	10
4.	OPIS OSVOJENIH ZNANJ IN VEŠČIN	19
5.	ZNANJA, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI	19
6.	PRILOGA	19
6.1.	Specialno-didaktične posebnosti	19
6.2.	Medpodročne povezave	20
6.3.	Časovni okvir	20
6.4.	Kako uporabljamo učni načrt	22

1. OPREDELITEV PODROČJA

Predmet delovna vzgoja je vzgoja za življenje v najširšem smislu. Namenjen je učencem z zmernimi, težjimi in najtežjimi motnjami v duševnem razvoju. Glede na njihove inteligentnostne sposobnosti, osebnostno strukturo in življensko perspektivo, je to področje lahko nadomestilo za usposabljanje za tista vsakdanja opravila, ki jih lahko vsak posameznik opravi sam in si s tem zmanjšuje odvisnost od tuje pomoči.

Na nižji stopnji se učenec začne spoznavati s najrazličnejšimi materiali in predmeti okrog sebe. Učenci se postopoma srečujejo s pripomočki za obdelavo teh materialov, tako da lahko na višji stopnjah čim bolj samostojno obdelujejo le te.

Predmet se navezuje, povezuje in prepleta z drugimi področji, predvsem s splošno poučenostjo, likovno vzgojo in razvijanjem samostojnosti. Večina naših učencev se po končanem usposabljanju vključuje v varstveno delovne centre, zato je predmet predstavlja tudi direktno navajanje na pogoje kasnejšega življenja.

Posebej je potrebno izpostaviti področje varstva pri delu v najširšem pomenu besede, saj vključuje tudi vzgojo varnega življenja v domu in šoli.

2. SPLOŠNI CILJI

- Spoznavanje novih materialov iz okolja.
- Prepoznavanje materialov iz ožjega okolja.
- Uporabljanje materialov iz ožjega okolja.
- Spodbujanje in razvijanje pozornosti.
- Spodbujanje in razvijanje grobe ter fine motorika.
- Spodbujanje in razvijanje koordinacije gibov in sšpretnosti.
- Pridobivanje delovnih navad.
- Spodbujanje komunikacije in socializacije.

3. OPERATIVNI CILJI PODROČJA

3.1. DOMAČA OPRAVILA

3.1.1 NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I - ČETRTA STOPNJA			
OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDATIČNA PRIPOROČILA
BIVANJE IN OKOLJE			
<ul style="list-style-type: none">• Učenci:• spoznajo pomen čistoče za zdravo življenje v bivalnem okolju• samostojno poskrbijo za urejenost in čistočo svojega bivalnega prostora in opreme v njem,• se naučijo uporabe sesalca za	<ul style="list-style-type: none">• pometajo tal v delavnici• brišejo (suho in vlažno) prah v delavnici in drugih bivalnih prostorih• čistijo steklene površine• pripravijo pripomočke in sredstva za mokro čiščenje• čistijo tla z vlažnimi krpami	Ročno čiščenje notranjih talnih površin, opreme in strojev	

<p>prah,</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumejo pomen urejenosti lastnega ležišča, in garderobnih omar • se aktivno vključujejo v urejanje cvetlične gredice • izdelajo značilen izdelek domače obrti svojega kraja • se nauče preprostih opravil v zvezi z vzdrževanjem drobnega perila • spoznajo pomen likanja perila • osvojeno znanje prenašajo v domače okolje 	<ul style="list-style-type: none"> • spoznajo sesalec za prah in ga znajo vključiti in izključiti • spoznajo pomen različnih priključkov in jih znajo pravilno izbrati in namestiti • sesajo prah na tleh in drugih površinah 	<p>Čiščenje talnih in drugih površin s sesalcem</p>	<p>Začnemo z malim kuhinjskim sesalcem, nato preidemo na normalnega.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • sesajo vzmetnice • vstavljajo vzglavnike in deke ali prešite odeje v prevleke • lepo posteljejo posteljo, oz. drugo primerno ležišče • zlagajo v omare zahtevnejše dele garderobe (pižame, srajce, bluže, jopice....) 	<p>Urejanje ležišča in garderobnih omar</p>	<p>Če na šoli ni primernih sredstev, se le-te kot demonstracijski pripomoček prinese od drugod.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • spoznajo pomen pravočasnega vzdrževanja perila in obleke • spoznajo sredstva za pranje (trda in tekoča) • pripravijo vodo za pranje • perejo nogavice • obešajo oprane nogavice na sušilni obešalnik ali vrv z uporabo kljukic • zložijo posušene nogavice 	Vzdrževanje drobnega perila	
	<ul style="list-style-type: none"> • spoznajo pripomočke za likanje (likalnik, likalna deska.....) • priprava likalnika za likanje • likanje ravnih kosov perila (robci, prtički, prti.....) 	Likanje drobnega perila	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spoznajo pojem cvetlične gredice ▪ se seznanijo z najpogostejšimi vrstami cvetic v cvetličnih gredicah ▪ spoznajo pomen, vrste in način gnojenja (naravna gnojila, umetna gnojila) ▪ zasejejo, oz zasadijo svojo cvetlično gredico ▪ vzdržujejo cvetice v gredici (pletje plevela, zalivanje) ▪ režejo cvetje in si pripravljajo šopke 	<p>Pripravljanje in urejanje cvetlične gredice</p>	<p>Za dejavnost uporabimo že obstoječe šolske gredice. Če le-teh ni, si gredico naredimo sami.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spoznajo značilne izdelke domače obrti v svoji bližnji okolici ▪ izdelajo preprost izdelek domače obrti 	<p>Izdelki domače obrti</p>	

HRANA IN PREHRANA			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učenci: ▪ spoznajo gospodinjsko učilnico(kuhinjo), opazujejo in pravilno poimenujejo pribor in pripomočke v njej ▪ spoznajo osnove vzdrževanja opreme in pribora ▪ se nauče pravilnega ravnanja z odpadki ▪ se navajajo na ustrezno ročno pomivanje posode ▪ osvojijo higienično in kulturno pripravo enostavnih dnevnih obrokov ▪ se seznanijo s preprostimi oblikami shranjevanja in konzerviranja živil ▪ pridobijo občutek za kulturno in estetsko pripravo praznovanja ▪ prenašajo osvojeno znanje v domače okolje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poimenujejo kuhinjske električne aparate (hladilnik, štedilnik, pečica, mikrovalovna pečica, mešalnik, friteza....) ▪ spoznajo namen in delovanje teh aparatov ▪ znajo vklopiti in izklopiti električni in plinski kuhalnik ▪ znajo pripraviti nekatere majhne električne pripomočke (mešalnik, friteza.....) 	Delo z električnimi kuhinjskimi pripomočki	S katerimi kuhinjskimi električnimi aparati učence seznanimo je odvisno od opreme gospodinjske učilnice ali kuhinje. Težimo za tem, da predstavimo tisto, s čemer se učenci srečujejo doma.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znajo pripraviti vodo z dodanim detergentom ▪ se nauče pravilno uporabiti kuhinjske gobice in kuhinjske vileda krpe ▪ ročno pomivajo jedilni pribor ▪ spoznajo pravilno splakovanje pomitega pribora 	Ročno pomivanje posode	Opozarjamo na pravilno doziranje kemičnih sredstev za pomivanje.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naredijo sadno solato ▪ naredijo dnevno solato; zeleno, paradižnikova, kumarično..... ▪ pripravijo razne namaze ▪ pripravijo druge enostavne dnevne jedi; zelenjavne enolončnice, pommesfrites.... ▪ pripravijo puding, sladice.... 	Priprava dnevnih obrokov	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spoznajo načine shranjevanja nepokvarljivih živil v kuhinjskih omaricah ▪ spoznajo način shranjevanja pokvarljivih živil v hladilniku ▪ se seznanijo z enostavnimi načini konzerviranja s pomočjo zamrzovanja ▪ praktično pakirajo in zamrznejo; sadje, zelenjavo in meso 	Shranjevanje in konzerviranje živil	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripravijo vsaj eno praznovanje ob primernem trenutku (praznik, rojstni dan) 	Priprava praznovanja	

3.2 OBDELAVA GRADIV

3.2.1 NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I - ČETRТА STOPNJA

OPERATIVNI CILJI	PRIMERI DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA
OBDELAVA GRADIV			

<p>-razlikujejo med papirjem, kartonom, lepenko in pozna področja njihove uporabe -razvijajajo lasno ustvarjalnost</p> <p>-pozna način izdelave papirja</p> <p>-varno uporabljajo orodje -poznajo tehniko izdelave -vztrajajo pri delu in je natančen -poznajo tehnike dela -vztraja pri delu -poznavanje značilnosti okolja</p> <p>Učenci: -prepoznavajo osnovne vrste lesa in lesnih polizdelkov -pravilno in varno uporabljajo ročno orodje -pravilno in varno uporabljajo enostavne obdelovalne stroje</p> <p>-opazujejo strukturo lesa -žagajo les v pravilni smeri glede na lesno strukturo -vadijo drobno motoriko rok in koordinacijo gibov -varno uporabljajo stroje pod vodstvom učitelja -poznajo vse nevarnosti lesnih obdelovalnih strojev, zato najbolj nevarnih</p>	<p>Striženje, rezanje papirja Biganje, prepogibanje papirja Uporaba ročnih orodij za obdelavo papirja</p> <p>Lepljenje papirja (enakih ali različnih materialov) Ploskovni kaširanje papirja Prostorsko kaširanje Oblikovanje papirne mase Kaširanje po modelu Ročna izdelava papirja</p> <p>Grafične tehnike</p> <p>Knjigoveštvo (šivanje, lepljenje, prešanje, kaširanje) Proizvodno delo, lokalne obrti in posebnosti kraja</p> <p>Brušenje lesa s kladicami, Uporaba ročnega orodja za brušenje lesa</p> <p>Brušenje na tračni, kolutni brusilki in v brusilnem bobnu.</p>	<p>Površinska obdelava</p> <p>Kombinirane tehnike</p> <p>Obdelava lesa Ročno brušenje lesa</p> <p>Strojno brušenje lesa</p> <p>Ročno žaganje lesa</p>	<p>Strojno brušenje bo ob uporabi vseh zaščit bodo izvajali le redki usposobljeni posamezniki ob obvezni asistenci učitelja</p>
--	--	---	---

<p>ne uporabljajo</p> <p>-upoštevajo in prepoznavajo lesno strukturo -pravilno uporabljajo ročno orodje</p> <p>-zavedajo se nevarnosti električnih ročnih orodij in jih samostojno ne uporabljajo</p> <p>-upoštevajo vsa varnostna navodila -uporabljajo vse osebne zaščite in zaščite na stroju -pravilno uporabljajo orodje -poznajo strukturo lesa -so ustvarjalni</p> <p>-poznajo uporabljene materjale</p> <p>-ekološka ozaveščenost -uporabljajo ves zaščite pri delu -poznajo pomen površinske zaščite in njihove škodljive lastnosti za zdravje -vztrajanje pri zaposlitvi -poznavanje lokalnih značilnosti</p>	<p>Žaganje lesa z ročnimi žagami (uporaba žage z vodili)</p> <p>Rezljanje z žagico za rezljanje</p> <p>Žaganje z tračno žago</p> <p>Žaganje z krožno žago</p> <p>Žaganje z vbodno žago</p> <p>Uporaba ročnega obliča</p> <p>Debelinjenje in poravnavanje lesa</p> <p>Uporaba ročnih svedrov</p> <p>Vrtanje z električno vrtalno pištolo</p> <p>Obdelava z namiznim vrtalnim strojem.</p> <p>Žaganje s kronske žago.</p> <p>Rezbarjenje Dletenje</p>	<p>Strojno žaganje lesa</p> <p>Ročno poravnavanje</p> <p>Debelinjenje na lesni debelinki in površinsko poravnavanje Vrtanje z ročnimi svedri</p> <p>Strojno vrtanje lesa</p> <p>Rezbarjenje lesa</p> <p>Spajanje lesa</p> <p>Površinska zaključna obdelava lesa</p>	<p>Tračna in krožna žaga v delavnici sta namenjeni predvsem učitelju za osnovni razrez uporabljenega materiala. Učenci bodo le pomagali učitelju pri njegovem delu. Upoštevanje varnostnih navodil</p> <p>Pri strojnem poravnavanju in debelinjenju lesa bodo učenci navadno le pomočniki učitelju (podajanje in odvzem materiala)</p> <p>Ročno vrtalno pištolo uporablja učitelj navadno pri montažnih delih pri težje dostopnih izvrtinah</p> <p>Primernejša in varnejša je uporaba namiznega vrtalnega stroja. Obvezno upoštevanje vseh varnostnih navodil in uporaba osebnih zaščit in zaščit na stroju</p>
---	---	---	---

<p>-obvladovanje lokalnih obrti</p> <p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznajo osnovne lastnosti kovin -prepoznajo osnovne vrste kovin -pravilno uporabljajo ročno orodje za obdelavo kovin -upoštevajo vsa varnostna navodila -uporabljajo vse osebne zaščite -pozna namembnost kleparskega kladiva -poznajo varno delo in zaščitne ukrepe pri delu z orodji <p>-poznajo nevarnosti nenabrušenih in nabrušenih rezil</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznajo pravilne načine brušenja rezil, vendar jih samostojno ne brusijo -poznajo načine spajanje kovine in ločijo med trajnim in razstavljivim spajanjem <p>-ekološka osveščenost in poznavanje škodljivosti (strupenosti)zaščitnih premazov</p> <p>-urijo vztrajnost pri delu, poznajo krajevne</p>	<p>Lepljenje lesa Zabijanje žebeljev Spajanje z lesnimi in sponskimi vijaki Nanos lesne kemične zaščite Ročno barvanje s čopiči Barvanje z potaplanjem Barvanje s pomočjo brizgalne pištole.</p> <p>Industrijsko delo, posebnosti kraja, lokalne obrti</p> <p>Prosto krivljenje in krivljenje po šabloni</p> <p>Rezanje, sekanje, ščipanje</p> <p>Uporaba ročnih in namiznih škarij</p> <p>Tepanje</p> <p>Uporaba tnakerja</p> <p>Žaganje kovinskih profilov Vrtanje kovine</p> <p>Piljenje</p>	<p>Kombinirane tehnike</p> <p>Obdelava kovin Oblikovanje žice</p> <p>Oblikovanje pločevine</p> <p>Oblikovanje kovinskih profilov</p> <p>Brušenje kovine</p> <p>Brušenje rezil</p> <p>Spajanje kovine</p>	<p>Upoštevaj vsa navodila iz področja varovanja zdravja.</p> <p>Obvezna uporaba vseh zaščitnih pripomočkov in osebnih sredstev, obvezna asistenca učitelja</p> <p>Brušenje rezil obdelovalnih orodij in strojev sodi k rednemu vzdrževanju. Izvaja jih lahko samo učitelj. sposobnostim učencev</p>
--	---	--	---

<p>značilnosti in obvladujejo obrti okolja</p> <p>Učenci. -izdelajo sestavne dele z razrezom, toplotnim upogibanjem in brušenjem</p> <p>- pravilno uporabljajo gospodinjski varilni strojček za folije</p> <p>Učenci: -poznajo značilnosti tekstila -zanjo uporabljati osnovna orodja in pripomočke za delo s tekstilom -urijo ročne spretnosti -se učijo znanj</p> <p>-pravilno uporabljajo škarje</p> <p>-seznanijo se tudi z drugačnimi načini spajanja tekstila</p> <p>-si znajo prišiti odtrgani gumb -osvajajo znanja iz področja strojnega šivanja</p> <p>-se navajajo na čim večjo samostojnost pri oskrbi lastne garderobe</p>	<p>Strojno brušenje Čiščenje rje</p> <p>nož škarje žaga razpirjanje žage</p> <p>Spajanje z vijaki kovičenje cinjenje in spajkanje</p> <p>Zaščitni premazi barvanje in lakiranje</p> <p>Industrijsko delo, krajevne posebnosti, lokalne obrti</p> <p>Rezanje plastičnih mas s pomočjo toplote in ročnimi žagami Mehansko in toplotno teganje celulojda</p> <p>Varjenje plastičnih folij</p> <p>Delo z tekstilno nitjo: Tkaničenje, vozlanje, pletenje, kvačkanje,</p>	<p>Zaščita kovinske površine</p> <p>Kombinirane tehnike</p> <p>Obdelava plastičnih mas</p> <p>Toplotno spajanje</p> <p>Obdelava tekstila Delo z tekstilno nitjo</p> <p>Spajanje tekstilnega in usnjenega materjala</p>	<p>Upoštevanje vseh zaščitnih ukrepov.</p>
---	--	--	--

<p>-v čim večji meri obvladujejo lokalna obrtna znanja -se urijo v večji vztrajnosti za organizirano delo, ki vodi v zaposlitev</p> <p>Učenci. -znajo vklopiti in izklopiti računalnik -zagnati ustrežni željeni program in ga tudi pravilno zaključiti.</p> <p>Učenci ob ustvarjalnih dejavnstih, ki so vezana na tehnično strojno opremo poleg ustvarjalnosti urijo še:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opazovanje - predstavnost - mišljenje <p>in</p> <ul style="list-style-type: none"> -vzpostavljajo odnos do sveta okrog sebe - gradijo lasten pogled na svet - doživljajo kulturo kot del osebnega zorenja 	<p>Tkaničenje na preštevni tkanini Vezenje s križci na juto Vozlanje na juto Tkanje na ročnih statvah</p> <p>Krojenje</p> <p>Lepljenje tekstila Lepljenje usnja</p> <p>Ročno šivanje Šivanje gumbov Strojno šivanje</p> <p>Čiščenje in pranje tekstila Krtačenje, ščetkanje, Uporaba sesalca za prah Ročno in strojno pranje Kemično čiščenje Sušenje perila Likanje perila Čiščenje in vzdrževanje usnjenih izdelkov</p> <p>Industrijsko delo, lokalne obrti in posebnosti kraja</p> <p>Pravilni zagon in isklop</p>	<p>Vzdrževanje tekstilnih in usnjenih izdelkov</p> <p>Kombinirane tehnike</p> <p>Informatika</p> <p>Področje osnovnih operativnih znanj</p> <p>Ustvarjalno področje</p> <p>Filmska vzgoja v širšem pomenu besede</p>	<p>Potrebno je čim večje sodelovanje z nosilci obrtnih dejavnosti v kraju in okolici</p> <p>Računalnik uporabljamo tudi pri ostalih dejavnosti, vendar je kot tehnični predmet najbolj vezan prav na to področje dela</p> <p>Enako velja tudi za ustvarjalna področja, ki se močno vežejo na likovno in glasbeno vzgojo.</p>
--	---	--	--

<p>Učenci.</p> <ul style="list-style-type: none"> -spoznajo lastnosti svetlobno občutljivih materialov -razvijajo lastno radovednost -razvijajo ustvarjalnost -spoznavajo postopke obdelave klasičnih fotomaterialov <p>-se seznanijo z osnovnim načinom uporabe enostavnega digitalnega fotoaparata</p> <p>Vspodbujanje radovednosti in samostojnosti iskanja podatkov</p>	<p>računalnika in računalniških programov</p> <p>Animacija risbe</p> <p>Uporaba enostavnih 3D prgr.</p> <p>Animacija virtualnih predmetov</p> <p>Uporaba CD predvajalnika Snemanje glasbe Ustvarjanje lastne glasbe Izdelava glasbenega CD</p> <p>Snemanje filmov preko videorekorderja, Snemanje z video kamero Video animacija Montaža audio in video posnetkov Izdelava video CD ali DVD</p> <p>Uporaba programov za pisanje Uporaba tiskalnika</p> <p>Klasična fotografija Uporaba klasičnega fotoaparata</p>	<p>Audio vizualno področje</p> <p>Pismeno izražanje</p> <p>Fotografija</p> <p>Uporaba podatkovno izobraževalnih vsebin</p>	<p>Za praktično delo na področju klasične fotografije potrebujemo temnico.</p> <p>Čeprav osnovne sodobne fotografske kemikalije niso uvrščene med posebej nevarne, pa moramo biti ob njihovi uporabi vseeno previdni.</p> <p>Skrbno preberimo navodila in uporabljajmo zaščitne rokavice in oblačila.</p>
---	---	--	---

	<p>Kemografija Lumografija Razvijanje negativa Izdelava klasične fotografije</p> <p>Digitalna fotografija Digitalni fotoaparati Izdelava fotografije z računalniškimi tiskalniki</p> <p>Internet</p>		
--	--	--	--

4. OPIS OSVOJENIH ZNANJ IN VEŠČIN

V nadaljevalnem programu osnovnošolske ravni I ni predvideno podajanje opisne ocene osvojenih znanj in veščin, vendar je vsekakor potrebno evalvirati posameznikov napredek v okviru individualiziranega programa, saj je to osnova za nadaljevanje načrtovanja njegovega učno vzgojnega procesa in torej za načrtovanje novih operativnih ciljev.

5. ZNANJA, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI

Učni načrt posebnega programa vzgoje in izobraževanja za področje delovna vzgoja lahko izvajajo:

- univerzitetni diplomirani defektolog
- učitelj predmeta tehnika in tehnologija z dodatnim defektološkim izpopolnjevanjem
- učitelj gosodinjstva z dodatnim defektološkim izpopolnjevanjem
- inženir agronomije z dodatnim defektološkim izpopolnjevanjem

Za kvalitetno izvajanje učnega procesa v skupini mora biti učitelju kot asistenci zagotovljen varuh negovalec.

6. PRILOGA

6.1. SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Delovna vzgoja zajema zelo širok spekter praktičnih znanj, povezanih s pridobivanjem spretnosti, navad pa tudi teoretičnih znanj tako iz področji vsakodnevnega življenja kot tudi tistih bolj specifičnih, ki jih bo naš učenec koristil kasneje, ko bo vključen v življenje in delo. Zato ima v tem sklopu velik pomen tudi področje varstva pri delu, ki sicer ni zajeto kot samostojen modul, pač pa je prisotno pri vseh delovnih področjih. Za varno delo pri delu z ročnim orodjem moramo poskrbeti že pri nabavi. Orodje moramo tudi strokovno in sistematično vzdrževati, ter ga ustrezno shranjevati. Neustrezno orodje poveča utrujenost, kvaliteta obdelave je manjša in delo lahko postane nevarnejše. Varna uporaba osnovnega ročnega orodja je predpogoj, da s praktično delovno vzgojo sploh začnemo. Kasneje se s stopnjevanjem zahtevnosti delovnih zaposlitev večja tudi stopnja nevarnosti v delovnem

okolju. Temu primerno moramo prilagajati vsa splošna načela, metode in oblike varnega dela. Poglavitni pogoj dobrih delovnih pogojev je ustrezna učilnica - delavnica, ki mora biti funkcionalno opremljena na osnovi higijensko tehničnih normativov. Pri strojnem delu posebej pazimo, da so vsi mehanski prenosi ustrezno zaščiteni. Električne kable redno pregledujemo. Rezila na obdelovalnih strojih morajo biti redno brušena ter strokovno pritrjena, ter ustrezno zaščiteni. Vsa dela v zvezi z nastavitvijo rezil, vodil, zaščitnih naprav opravi učitelj izključno takrat, ko stroj ni priključen na električno omrežje. Šola mora zagotoviti tudi ves material potreben za praktično delo. Že na drugi predvsem pa na tretji razvojni stopnji se oddelki delijo zaradi različnih zaposlitev, glede na sposobnosti. Pri delitvi otrok v skupine upoštevamo zahtevnost opravil, ki jih je možno izvajati v manjših skupinah. Pri usposabljanju na strojnem delu skupina ne bi smela šteti več kot 3 učence. Tudi sicer delovna skupina pri ročni zaposlitvi naj ne bi štela več kot 5 otrok.

Praviloma in v okviru svojih zmožnosti učenec samostojno izbere primerna orodja, pripravi delovni prostor in uporabi zaščitna sredstva. Med procesom izdelave izdelka se učenci naučijo rokovanja z orodji in stroji. Seznanjeni so tudi z rednim vzdrževanjem osnovnega orodja, ki ga občasno pri pouku tudi opravijo. Zaradi različnih sposobnosti, na moremo pričakovati, da bodo vsi učenci opravljali enake delovne operacije. Zahtevnejša dela, ki jih vsi učenci ne zmorejo, naj opravijo sposobnejši učenci. Tako navajamo učence na prijateljski odnos v skupini in poudarjamo odgovornost posameznika pri skupnem doseganju cilja.

6.2. MEDPODROČNE POVEZAVE

Celostni pristop je bistvenega pomena pri delu z učenci s posebnimi potrebami. Prav zaradi tega je učni načrt sestavljen tako, da se področja stalno povezujejo med seboj.

V prvem delu, v delu Domača opravila, se področje delovne vzgoje povezuje s področji razvijanje samostojnosti, splošna poučenost, gibanje in športna vzgoja ter z glasbeno vzgojo. Drugi del, poglavje Obdelave gradiv, pa se povezuje in navezuje zlasti na delo, ki poteka v okviru likovne vzgoje in splošne poučenosti.

6.3. ČASOVNI OKVIR

Za področje delovna vzgoja Posebni program vzgoje in izobraževanja, ki je bil sprejet 5. 6. 2003, na 58. seji Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje, predvideva v predmetniku za nadaljevalni program osnovnošolske ravni I, naslednji časovni okvir:

1. A. ZA NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I - OSNOVNI :

	4.stopnja		
Področje/leta šolanja	10.letno	11.letno	12.letno
DELOVNA VZGOJA	9 ure tedensko	9 ure tedensko	9 ure tedensko
Število tednov v letu	35	35	35
Število ur letno	315	315	315

STOPNJE	OBDELAVA GRADIV	DOMAČA OPRAVILA	SKUPAJ UR
4. STOPNJA	220 UR	95 UR	315 UR

1. B. ZA NADALJEVALNI PROGRAM OSNOVNOŠOLSKE RAVNI I – RAZŠIRJENI:

	4.stopnja		
Področje/leta šolanja	10.letno	11.letno	12.letno
Interesna dejavnost	1	1	1
Število dni v letu	1	1	1

	4.stopnja		
Področje/leta šolanja	10.letno	11.letno	12.letno
DELOVNI DNEVI	4 dni	4 dni	4 dni
Število dni v letu	4	4	4

1.C. ZA VZGOJNI PROGRAM (SOCIALIZACIJSKI – NAMESTITVENI PROGRAM):

	4.stopnja		
Področje/leta šolanja	10.letno	11.letno	12.letno
DELOVNA VZGOJA	8 ur tedensko	8 ur tedensko	8 ur tedensko
Število tednov v letu	52	52	52
Število ur letno	416	416	416

6.4. KAKO UPORABLJAMO UČNI NAČRT

Učni načrt za področje delovne vzgoje je vodilo za delo v oddelkih vzgoje in izobraževanja.

Učni načrt predstavlja I. nadaljevanje prvega dela osnovnošolske ravni.

Učni načrt izhaja iz operativnih ciljev. Za doseg le teh se učitelj poslužuje predlaganih vsebin, oziroma jih izbere po svoji presoji. Učitelj pozna specialno didaktična priporočila, nekatera so predlagana v učnem načrtu.

Določeni cilji po stopnjah so stopnjevani v majhnih korakih, kajti učenci napredujejo kronološko, njihove sposobnosti pa so zelo različne. Če so cilji za učenca prenizki ali previsoki, učitelj v okviru individualiziranega programa prilagodi izbor operativnih ciljev, ki jih lahko izbere tudi iz osnovnega programa prvega dela osnovnošolske ravni.

Razdeljen je na dve glavni področji **Obdelava gradiv** in **Domača opravila**.

Področje Obdelava gradiv je nadalje razdeljeno na obdelavo posameznih materialov.

Področje je odvisno od različnih pogojev, ki jih šola lahko zagotovi. Realizacija programa je ravno tako odvisna od materialne opremljenosti šole, če te pogojev ustanova ne more zagotoviti, učitelj poišče alternativne možnosti.